

Református Szemle

Az Erdélyi Református Egyházkerület
a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
és az Evangélikus–Lutheránus Egyház
hivatalos lapja

Százkettedik évfolyam
2009. január–február

1

Református Szemle

Alapítás: 1907

Kéthavonta megjelenő teológiai tudományos folyóirat

Kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

FŐSZERKESZTŐ

Dr. ADORJÁNI ZOLTÁN

email: adorjani@proteo.hu, tel.: 0744–989–052

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. BUZOGÁNY DEZSŐ

email: buzogany@proteo.hu, tel.: 0744–254–208

MUNKATÁRSÁK

Dr. Geréb Zsolt

Dr. Kolumbán Vilmos József

Dr. Kovács László Attila

Dr. Molnár János

Dr. Pásztori-Kupán István

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

THEOLOGIA BIBLICA

Dr. Bolyki János (a Magyar Tudományos Akadémia doktora)

Dr. Herczeg Pál (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)

Dr. Marjovszky Tibor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA PRACTICA

Dr. Fekete Károly (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Dr. Szűcs Ferenc (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)

Dr. Fazakas Sándor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

HISTORIA ECCLESIAE

Dr. Dienes Dénes (Sárospataki Református Hittudományi Akadémia – HU)

Dr. Ferenc Postma (Vrije Universiteit Amsterdam – NL)

ISSN 0254-4458

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 400079 Kolozsvár, Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.

Telefon: 0264-592-453

Bankszámla: BCR Cluj – RO66RNCB0106026604570001

Megrendelés: e-mail: iratterjesztes@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István

Református Szemle

2009. JANUÁR–FEBRUÁR
1. SZÁM
CII. ÉVFOLYAM

THEOLOGIA BIBLICA

- Kiss Jenő: *A panaszló JHWH panaszló prófétája. I. rész* 5
Görgey Etelka: *A Misna Gitin traktátusa. A házassági elválásról*..... 15

THEOLOGIA PRACTICA

- Máthé-Farkas Zoltán: *Kísérlet a prédikáció nyitott műként való megalkotására* 37

THEOLOGIA SYSTEMATICA

- Deák Angéla: *A szabadság önként vállalt szolgálata* 85

HISTORIA ECCLESIAE

- Hörscik Richárd: *Sárospatak, der Geburtsort der Thüringer Heiligen Elisabeth
aus dem Herrscherhause Arpad* 92
Pásztori-Kupán István: *Hallgatni: arany-e vagy cínkosság? Karl Barthnak az 1956-os
magyar szabadságharc kapcsán tanúsított „hallgatása” Reinhold Niebuhr értelmezésében*..... 103

VARIA

Bibliopolium

- Pálfi József: *Eszényeiné Széles Mária: Értelem és bizalom. Második rész*..... 126

Recensio

- Balogh Béla: *Ökumenische Rundschau, April 2008* 130
Altarul Banatului, XIX. évf. (LVIII.), új sorozat 1–3. szám, 2008. január–március..... 132

Novum

- Fábián Tibor: *In memoriam dr. Péter Miklós (1939–2008)* 133

Illusztráció: a Bonyhai Református Egyházközség úrvacsorázó kelyhe.

(Foto: Buzogány Dezső)

THEOLOGIA BIBLICA

Jenő Kiss: *Lamenting JHWH and His Lamenting Prophet. Part I*
Klagender JHWH und sein klagender Propbet. I. Teil
Le prophète lamentif du JHWH lamentif. I. partie..... 5

Etelka Görgey: *The Gittin Tractate of the Mishna*
Der Mischna-Traktat Gittin
Le traité Gittin de la Mishna..... 15

THEOLOGIA PRACTICA

Zoltán Máthé-Farkas: *Attempting to Produce the Sermon as an Open Work of Art*
Versuch für Erschaffung der Predigt, als offenes Werk
Essai à créer la prédication comme œuvre ouverte..... 37

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Angéla Deák: *Freedom is a Voluntarily Assumed Servitude. The Apostle Paul's Theology of Freedom*
Die Freiheit ist freiwillig gewählte Knechtschaft. Die Freiheit-Theologie von Paulus
La liberté est une servitude volontairement assumé. La théologie de libération
de l'Apôtre Paul..... 85

HISTORIA ECCLESIAE

Richard Hörsik: *Sárospatak, Geburtsort der Thüringer Heiligen Elisabeth aus dem Herrscherhause Árpád*
Sárospatak, the Birthplace of Saint Elisabeth of Thuringen, Stemming from the House of the Árpáds
Sárospatak, le lieu de naissance de Sainte Élisabeth de Thuringe, appartenante à la dynastie Árpádienne..... 92

István Pásztori-Kupán: *Silence: Is It Golden or Complicity? Karl Barth's 'Silence' Over the Hungarian Freedom Fight in 1956 in the Interpretation of Reinhold Niebuhr*
Ist Schweigen Gold oder Mitschuld? Karl Barths „Schweigen“ über die ungarische Revolution in der Interpretierung von Reinhold Niebuhr
Garder le silence: est-il d'or ou de la complicité? Le "silence" de Karl Barth attesté envers la lutte pour l'indépendance hongroise de 1956 dans l'interprétation de Reinhold Niebuhr..... 103

VARIA

Bibliopolium

József Pálfi: *Mária Eszényeini Széles: Understanding and trust. Second Part*
Mária Eszényeini Széles: Verstand und Vertrauen. Zwitter Teil. Zweiter Teil
Mária Eszényeini Széles: Raison et confiance. Deuxième partie..... 126

Recensio

Béla Balogh: *Ökumenische Rundschau, April 2008.....* 130
Altarul Banatului, 19st Year (58.), New Series January-February 2008, No. 1–3.
Altarul Banatului, 19. Jahrgang (58) Neue Serie, Jan.-März 2008, Nr. 1–3
Altarul Banatului, Tome XIX (58), nouvelle série Janvier-Mars 2008, N° 1–3..... 132

Novum

Tibor Fábíán: *In memoriam dr. Miklós Péter (1939–2008).....* 133